

Pasárnap, 1936 szeptember 27

függetlenség

Magyarországra érkezett
a magyar származású
amerikai automatakirály

Az egykori kolozsvári táblabíró fiának
érdekes karrierje

BODOR, László

1936

— Nálunk nem ismerik a kávéház in-
ményét, Amerikában nem lehet napközben
egy-két órát üldögelni...

Aki ezeket mondja, itt ül velem szemben
az egyik pesti kávéházban, magas öszes úr,
ezüstkeretes szemlívveggel. Névjegyén szeré-
nyen csak ennyi áll: L. Bodor, Apex Pro-
ducts Corporation, New-York.

Amerikában mindenütt az automaták ki-
rátyának hívják.

Bodor Lajos, Amerika egyik legelőkelőbb
nagyiparos, magyar ember, Bodor László,
nehai kolozsvári táblabíró fia, közel harminc
esztendeje, hogy kivándorolt és érdekes,
tipikusan amerikai karriert futott be.

Mr. Bodor csodálatos karrierje

Mr. Bodor az amerikai nagyipar egyik leg-
fontosabb kereke.

Az 5 gyárából kerülnek ki azok az auto-
mata-gépek, amelyek a tömeggyártást
olyan hihetetlenül olcsóvá teszik.

Karrierje szinte meszeszerűen hangzik: lá-
togatába ment ki New-Yorkba és ott is ma-
radt. Egy ceruzagyárhoz került, ahonnan két
év múlva az egyik legnagyobb new-yorki
áruház szerződtette el cégvezetőnek, évi
50 ezer dollár fizetéssel.

Ezután ceruzagyárat alapított és ötletei-
vel, találmányával a minimálisra egy-
szerűsítette a gyártást.

Automata-gépeinek csodájára jártak, ez
adta az ötletet ahhoz, hogy egy másik gyá-
rat is alapítson, ahol csak a különféle auto-
maták gyártásával foglalkozott. Ezzel a gyár-
tal rövid évek alatt hatalmas vagyont szer-
zett.

A meggazdagodás titka

Mr. Bodor nagyon szereti a praktikus dolgokat, hisz ezeknek köszönheti karrierjét. Zsebéből szellemes patent-ceruzák, tolltollak, patent-gombos biciklik, zipp-záras csodák kerülnek elő, egyszerű, ötletes dohánynedvesítő készülék és hasonlók. Ezeket mind ő tervezte, ezek ma már mind tömegcikkek Amerikában.

Rájöttem, hogy csak olyan cikkeket szabad gyártani, — mondja Mr. Bodor — amelyek még eddig nem gyártottak és amelyekben mégis közszükséglet van. Ez a titka a jó üzletnek. Az olyan cikkeknel pedig, amelyeket eddig is gyártottak, arra törekszem, hogy automatikus gépekkel minimálisra csökkentsem a gyártási költséget...

— Ezzel sok ember veszté el a kegyerét... — vetem közbe.

— Tévedés — mondja határozottan —, engem eleinte Amerikában is támadtak, de bebizonyítottam, hogy ha a gyártást hihetetlen olcsóvá tesszük, az ár is olcsó lesz, ezzel a tömeges is hozzáférhetnek a cikkekhez. Egy ízben egy cipőhúzó-gyáros keresett fel, elmondotta, hogy most kézimunkával évente 5 millió cipőhúzót gyárt és körülbelül ennyit el is tud adni. Szeretné megkétszerezni a forgalmát. Erre olyan automatikus gépeket terveztem neki, amelyekkel felére csökkenthette a cipőhúzó árát és ötször annyit tudott gyártani egy év alatt. Pontos statisztikák bizonyítják, hogy mivel az árat lecsökkentette, forgalma többszöröse emelkedett, nemsokára alkalmazottai számát is megduplázta...

Aki minden évben új autót vesz

— Ez a haszna hogy emelkedett?

— ...Egy év alatt meggazdagodott. Igaz, hogy a tömegtermelésnél a gyártó aránya, tanul több haszonnal dolgozik, de Amerikában az az elv: ki mennyit keres, annyit is költ. Ezzel a pénznek egészséges vérkeringése van. En minden évben új autót veszek, pedig a régit még jó ideig használhatnám, de nálunk az a szokás, ha van pénz, akkor nem takarékoskodunk.

Erdekes elmélettel veszi pártfogásba gépeit Mr. Bodor. Azt mondja, hogy

a gépek csak látszólag szorítják ki az emberi erőt, de az emberpótló gépek gyár-

tásához is emberre van szükség és az olcsóvá tett fogyasztás által több ember jut keresethez.

Ilyen dolog például a rádió, amelynél mindenki azt hitte, hogy a zenészek, színészek mind elvesztik a kenyerüket. Pedig talán épp a szórakozás iránti igényeket emelte, nem szólva arról, hogy a rádió gyártásából és eladásából hány ember él! És a színészek, zenészek is hasznát látják a rádió propagandájának.

Ezután Budapestre tereli a beszélgetést. Harminc éve nem járt itthon, pedig sok rokona, barátja, katona-bajtársa van itt. Most ezek meglátogatására jött haza. És pihenni.

— Mert pihenni csak Budapesten lehet, —
mondja mosolyogva az automata-király. —
Amerikában peronyi megállás nincs, az ember is automatává válik...

R. J.

